EMLÉKTÁBLA-AVATÁSSAL EMLÉKEZNEK A WATHAY-KÓDEX ÍRÓJÁRA, A VÉGVÁRI VITÉZRE

Vág tiszteleg híres szülötte előtt

Emléktábla avatásával tisztelegnek ma Vág híres szülötte, Wathay Ferenc katona-költő, a Wathay-kódex szerzője előtt. A híres végvári vitéz az ország számos várában harcolt, török fogsága alatt írta meg a hazai irodalom egyik önéletrajzi remekét.

VÁG
TURBÓK ATTILA

Látványos programmal készült a mai napra a fennállása 750 éves évfordulóját ünneplő Vág (Waágh) község. A falu neves szülötte, Wathay Ferenc költő, végvári vitéz közadakozásból elkészült emléktábláját avatják fel ma délután három órakor. Az ünnepségen részt vesznek a család egyenes ági leszármazottai, a linzi konzul, *Katharina Pedák-Wattay* és *dr. Wattay Péter* sebész is.

Székesfehérvári kardforgatók haditorna keretében elevenítik fel Wathay korát a mai ünnepségen.

Pálfi Imre polgármester lapunknak elmondta, az ünnepség fényét a Wathay Ferenc Bajtársi Egyesület is emeli, a székesfehérvári egyesülettel a vági önkormányzat évtizedek óta jó kapcsolatot ápol. Ugyancsak székesfehérvári kardforgatók haditorna keretében elevenítik fel Wathay korát a mai ünnepségen.

A neves végvári harcosra emlékező tábla immár a második utalás a község hírneves szülöttére. Még 1968-ban a székesfehérváriak keresték meg az akkori községi tanítót, *Nagy Imrét*, hogy a Wathay-emlékkiállítást bemutatnák a szülőfaluban is. Ezt követően néhány év múlva a községben teret neveztek el a katona-költőről, ám a község napjainkban már emlékmúzeummal is tiszteleg szülötte előtt.

Felsővattai Wathay Ferenc (ritkán Vathay vagy Watthay) 1568. szeptember 24-én, Vágon, az apja által építeni kezdett családi várkastélyban látta meg a napvilágot, ahogy saját kezével írta, „a Rábára néző szobában". A kastéllyal kapcsolatos érdekesség, hogy a Wathay család után a Lánczyakhoz került, melynek egyik tagja 1923-ban elkártyázta a várkastélyt. Az új tulajdonos viszont lebontatta, így a családi kastélynak napjainkban már a maradványai sincsenek meg.

Wathay Ferenc szobra Székesfehérváron.

– Az ünnepség fényét a Wathay Ferenc Bajtársi Egyesület is emeli.
Pálfi Imre polgármester

Wathay Ferencet anyja édesapja, Wathay Lőrinc cseszneki várkapitány halála után (ő az akkori Kisvágon lett eltemetve egy templomban, melynek már csak egy keresztje található a faluban), 1578-ban Németújvárra, majd Sopronba küldte tanulni. Katonai pályáját 1584-ben kezdte Tihanyban Mesteri János mellett, majd Pápán, Cseszneken és Győrben szolgált. 1588-ban megsebesült és Tatára került. 1592-ben hadnagyi rangot nyert, ezután Sárváron, Pápán, Veszprémben és Győrben katonáskodott. 1602-ben a rövid időre visszafoglalt Székesfehérvár alkapitánya; augusztus 29-én, a vár elestekor több tiszttársával együtt sebesülten török fogságba került. Budán, majd Nándorfehérváron raboskodott, innen 1603. május 4-én sikerült megszöknie. Bujdosása közben újra elfogták Karánsebes körül, majd egy újabb szökés után Lippánál, és 1603 októberében hatvan rabtársával együtt Isztambulba vitték, ahol a Héttorony foglya lett. Onnan a budai Csonkatoronyba szállították.

1568. szeptember 24-én, Vágon, az apja által építeni kezdett családi várkastélyban látta meg a napvilágot, ahogy saját kezével írta, „a Rábára néző szobában".

A fogságból – fogolycsere útján – 1606-ban szabadult, a szekszárdi béggel cserélték ki. Ezt követően Győrben ötven lovas parancsnoka, majd 1609-ben rövid időre apja nyomdokaiba lépve cseszneki várkapitány lett. Ebből az évből származó irat szerint már hónapok óta nem kapott zsoldot. Cseszneki kapitányként azonban nem időzött sokáig, mert októberben már kinevezték az utódját is. Hogy itt mi történt vele, vagy innen hova került, nem tudjuk.

Irodalmi és nyelvtörténeti szempontból is jelentős műve az úgynevezett Wathay-kódex, a huszonnyolc, vallásos és szerelmi tárgyú éneket magában foglaló énekeskönyve és kalandos önéletrajza, melyet 1605 februárjában, a Héttorony lakójaként fejezett be. Innen küldte haza a kötetet családjának váltságdíj reményében. A kódexet Wathay saját kezű színes festményekkel díszítette.

Szülőfalujában teret neveztek el róla, Székesfehérváron köztéri szobor, Mosonmagyaróváron tábla őrzi emlékét. Az irodalomban Sobor Antal Hosszú háború című regénye idézi fel alakját.

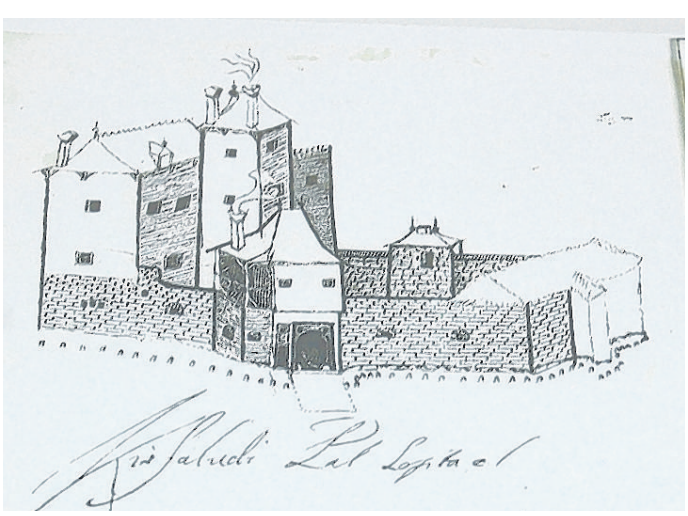

Kézi rajz a lebontott vági kastélyról. Nyomai sincsenek napjainkra.

Ma emléktáblát avatnak Vág neves szülöttének tiszteletére.